

Тваринний світ

В печері Атлантида виявлено 5 видів кажанів:

Вухань звичайний. *Plecotus auritus* (Linnaeus, 1758)

Особливості біології та наукове значення:

Типовим місцем оселення є мішані та шпилькові ліси, а також заплавні і байрачні ліси і лісопарки. Оселяється в дуплах дерев, у суворі зими зустрічається в підземеллях (часто у привхідних залах). Великих скупчень не утворює. Веде переважно усамітнений спосіб життя, влітку і восени формує материнські колонії чисельністю 15-30 особин. Осілий, здійснює лише локальні сезонні міграції. Восени нерідко відмічають у штучних гніздівлях. Політ маневровий; полює на дрібних нічних комах на просіках, узліссях і в садках, часто збирає поживу з субстрату (стовбури і гілки дерев). Статевої зрілості досягає на 2 рік життя, плодить раз на рік по 1 малечі.

Природний регулятор чисельності комах та індикатор мало порушених лісових фауністичних угруповань.

Морфологічні ознаки:

Загальні ознаки типові для роду: вуха великі (понад 30 мм), зрослі при основі, хутро спини світло-буре. Видові ознаки: над очима є великі (більші за око) бородавки; кінець морди позаду ніздрів роздутий; вільний палець крила довгий (6,2-7,2 мм); вершини трагусів світлі; черево з жовтим відтінком, пеніс вузький; передпліччя - 36-41 мм

Вид занесено до [Червоної книги України](#)

Нічниця довговуха. *Myotis bechsteinii* (Kuhl, 1817)

Особливості біології та наукове значення:

Типовим місцем оселення є великі масиви широколистяних лісів, переважно у передгір'ях. Оселяється в дуплах старих дерев, у суворі зими інколи зустрічається в підземеллях. Теплолюбний вид, умовою успішної зимівлі якого є висока відносна вологість повітря. Осілий, здійснює тільки локальні міграції від місць літування до місць зимівлі. Великих скупчень не утворює ні взимку, ні влітку. Політ повільний, полює на дрібних нічних комах, переважно на галявинах, просіках, узліссях. Формує виводкові колонії. Плодить раз на рік, в середині червня, по одній малечі. Статевозрілим стає на другий рік життя. Живе до 10 років. Один з природних регуляторів чисельності

комах та індикатор букових пралісів.

Морфологічні ознаки:

Має типові для роду ознаки: тонкий і гострий трагус, шпора без епіблеми, в обох щелепах по 2 малі премоляри, болона кріпиться при основі пальців. Ключові видові ознаки: передпліччя 40-44 мм, вуха довгі (23-27 мм), їхня довжина перевищує половину довжини передпліччя.

Вид занесено до [Червоної книги України](#)

Нічниця велика. *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797)

Особливості біології та наукове значення:

Влітку оселяються на горищах та в підземеллях, що характеризуються значними об'ємами. Самиці навесні утворюють виводкові колонії до декількох сот особин. Народження молодих припадає на кінець травня - початок червня. В кінці липня молоді досягають розмірів дорослих тварин. Парування - восени. Зимовими сховищами є підземелля (природні печери та каменоломні, рідко - підвали), де представники цього виду можуть утворювати скупчення до декількох сот особин. В Україні вид, очевидно, є факультативним, регіональним мігрантом. Найбільші відстані сезонних переміщень для України - 140 та 200 км. Полює на відкритих просторах, нерідко збираючи

здобич з поверхні землі. Основу трофічного списку складають жуки, прямокрилі та великі метелики. Максимальна зафіксована тривалість життя - 22 роки. Самиця раз на рік приносить одне дитинча. У зх. областях є значним природним регулятором чисельності комах, в тому числі - сільськогосподарських шкідників. Сховища великих колоній можуть служити джерелом природного добрива - гуано.

Морфологічні ознаки:

Нічниця великих розмірів (другий за розмірами вид кажанів фауни України). Має порівняно довгі вуха. Трагус - близько 1/2 висоти вушниці. Епіблема відсутня. Літальна перетинка кріпиться до основи пальця. Хутро спини - димчато-буре з коричневим відтінком, черева - брудно-білясте.

Вид занесено до [Червоної книги України](#)

Нічниця водяна. *Myotis daubentonii* (Kuhl, 1817)

Особливості біології та наукове значення:

Літніми сховищами виду є дупла дерев, різні частини будівель, підземелля. Самки утворюють виводкові колонії кількістю до декількох десятків особин. Народження малят припадає на червень-липень. Літніми молоді стають на 3-4 тиждень життя. Лактація триває близько 6 тижнів. Самці та ялові самки в цей час звичайно оселяються окремо. Парування: кінець літа - осінь. В якості зимових сховищ використовує виключно підземелля - природні печери, каменоломні, тунелі, підземні гідроконструкції тощо, в яких можуть формувати скупчення до декількох сотень особин. Осілий вид, що місцями здійснює локальні міграції на декілька десятків кілометрів. Полює над

різноманітними водоймами, збираючи здобич з поверхні води. Здобиччю, в основному, є різноманітні водні та навколоводні види двокрилих, лускокрилих, жуків, волохокрильців та ін. Самка раз на рік народжує одне маля. Максимальна відома тривалість життя 28 років. Є природним регулятором чисельності навколоводних комах у багатьох регіонах України.

Морфологічні ознаки:

Нічниця малих розмірів. Вуха порівняно невеликі. Уропатагіум кріпиться до основи плюсни. Плесно велике. Хутро спини буре, коричневе з різними відтінками (сірим та ін). Забарвлення спини контрастує з білим, брудно-білим або сірим черевом.

Вид занесено до [Червоної книги України](#)

Підковоніс малий. *Rhinolophus hipposideros* (Bechstein, 1800)

Особливості біології та наукове значення:

Найчастіше вид реєструють у стані гібернації, і більшість знахідок відноситься до підземних порожнин (печери, гроти, каменоломні, тунелі) або скельних відслонень. Осілий, здійснює лише локальні сезонні міграції (до 100 км). Виводкові колонії влаштовує теплих сховищах: гротах, горищах, під мостами. Політ швидкий і маневровий. Полює на галявинах, узліссях, садах, переважно на двокрилих і дрібних лускокрилих. Статевозрілим стає на 2-й рік життя, плодить раз на рік по 1 малечі. Живе до 17 років.

Морфологічні ознаки:

Має типові для роду *Rhinolophus* ознаки: гостроверхівкові вуха, розвинений комплекс носових утворів (підкова, сідло, ланцет), у спокої обгорнені крилами, хутро кремового відтінку. Розміри малі, довжина передпліччя 35-41 мм. Носовий листок з тупим і коротким (прямокутним) верхнім виступом сідла. Сідло рівномірно і виразно звужується до верху.

Вид занесено до [Червоної книги України](#)